

HØRINGSUTTALELSE OM JUSTERING AV HOVEDGUDSTJENESTE

Undertegnede var med i et utvalg i Lillesand menighet som hjalp menighetsråd, prest og menighet ved innføringen av den nye liturgien for hovedgudstjeneste. Det ble også en god del arbeid med oppfølgingen, men nå har arbeidet tatt en pause.

Siden jeg kjenner godt til innføringen og praktiseringen av den nye liturgien her i Lillesand og til dels også andre steder, ønsker jeg å svare og/eller kommentere en del av høringsspørsmålene.

1c) Det er godt at det blir færre alternativer i det menigheten skal si.

3e) Enig i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd.

Der syndsbekjennelsen er plassert innledningsvis, må den utgå. Ellers blir det for mange bønner i denne delen når dagens bønn er tatt med.

3f) Bra at anledningen til egen formulert syndsbekjennelse ikke lenger skal være tilstede.

Syndsbekjennelse etter prekenen har fungert bra.

Men den er nå oppført som en del av leddet Kunngjøringer, men må få et eget leddnr.

Det må være kort stillhet etter prestens innledningsord så man får tid til å tenke over om det er noe spesielt man skal tenke på under bekjennelsen.

Det er bra med en nyformulert syndsbekjennelse som tar mer hensyn til luthersk syn på synden. Men den nye er ubrukelig. For den henviser ikke til forutsetningen for å nærme seg den hellige Gud og be om tilgivelse – nemlig Jesu soningsverk.

Dette anliggende kan man lett få med ved å utforme bønner slik:

Hellige Gud, du er vår skaper.

Men vi har vendt oss bort fra deg

og kjenner syndens makt i vårt hjerte.

Tilgi oss for Jesu (Kristi) skyld,

og sett oss fri til å tjene deg og vår neste.

3i) Bra at Dagens bønn blir obligatorisk slik den er i andre tilsvarende kirker.

4) Anledningen til kort stillhet mellom lesningene bør utgå. Salmen her er fra gammelt av høymessens hovedsalme (gradualsalme) og er den siste som bør sløyfes av messens salmer.

Utelatelsen av denne salmen har vært benyttet ofte hos oss, og som regel «glemmer» tekstleseren stillhet mellom dem. Mange ganger synes jeg at det er for stort språk mellom tekstene til at de kan følge rett etter hverandre, og blander lett sammen innholdet i dem.

Det er viktig med Halleluja før evangelielesningen. Det er jo vanlig praksis i andre kirker. I menigheter der de ikke har hatt det, men bare salme, har jeg savnet det. Jeg mener at det leddet bør hete:

Halleluja evt. som halleluja-vers (Dvs. et salmevers der halleluja er inkorporert og dominerende. Det er diktet flere slike.) Det kan evt. gjentas der presten trenger tid til å gå til prekestolen. Kort salme mener jeg ikke passer her. Det bryter for mye med sammenhengen mellom evangelielesningen og prekenen.

Plasseringen av tekstene bør alltid være den samme uavhengig av hvilken av dem som er prekentekest. Nå opplever vi stadig at det synges halleluja og er evangelieprosesjon i forbindelse med prekentekest som ikke er fra et evangelium.

Det må fortsatt være plass til stillhet, meditativ musikk eller kort salme etter prekenen. Credo må utelates dersom det har vært dåp, eller evnt. kan Nicenum benyttes her.

5a) Intinksjon må ikke bli en normalordning. Jesus sa at vi skal drikke av vinen og ikke at vi skal dyppe i den. Ordningen med at vi kommer frem med beger til stående nattverd synes jeg har fungert bra et sted der jeg har deltatt noen ganger .

5c) Takkofferet bør sees som en del av nattverden. Men det kan være vanskelig å bestemme hva som skal tas med i takkofferbønnen og hva som skal være med i innholdet i nattverdbønnen. Enheten som er nevnt i forslaget, kan likegodt vært plassert i den siste delen av nattverdbønnen.

Takkofferet er egentlig oss selv med det vi er og har. «Ta imot oss - - - « J. fr. svensk nattverdbønn: « - - - och fullkomnas till et levende offer i Kristus».

Men hva har det med selve nattverden å gjøre? Vi kan ikke tas imot av den hellige Gud fordi vi er syndere. Derfor feirer vi at Kristus kommer til oss med sitt legeme og blod «så syndene blir tilgitt» . J. fr. også «Den korsfestede - - som han gav til soning for alle våre synder» . Derfor kan vi nå bli godtatt av Gud. Han tar imot oss som et offer fordi vi er forenet med den ofrede Jesus Kristus. Denne nattverdforståelsen mener jeg må komme frem i liturgien. Den er et liturgisk uttrykk for rettferdiggjørelsen og har ikke noe med det katolske messeofferet å gjøre. Her må takkofferbønnen, nattverdbønnen og bønnen etter utdelingen sees i sammenheng. Nattverdbønnen er en lovprisning av Kristi frelsesverk som nå blir oss til del. Bønnen etter utdelingen bør vise hva det betyr for oss i forholdet til Gud og våre medmennesker. Å gi seg selv som et takkoffer til Gud, innebærer å gi ham vår lovprisning og gi oss selv i tjeneste for vår neste. Det gir en engelsk bønn godt uttrykk for: «Almighty God, we thank you for feeding us with the body and blood of your Son J. K. Through him we offer our souls and bodies to be a living sacrifice. Send us out in the power of your Spirit to live and work to your praise and glory»-

En av bønnene som nå finnes i liturgien, kan omformuleres slik at den gir uttrykk for denne tanken:

Barmhjertige Gud, vi takker deg for dette måltidet hvor du har gitt oss syndenes forlatelse. Forenet med Jesus Kristus tar du imot oss som et takkoffer for din frelse. Styrk oss ved din Ånd til vitnesbyrd og tjeneste i verden.

5 e) Bra at erklæringsordet «Vi har tatt imot Kristus - - - « er tatt ut.

6) Kommentarer til nattverdbønnene.

Det er bare nattverdbønn A som er i samsvar med økumenisk praksis med anamnese etter verba, og epiklese(r). De andre bør også ha med en anamnese.

Bra at man har tatt inn både en konsekreasjonsepiklese og en kommunionsepiklese.

Utfra det som er sagt under 5c); må setningen om å gjenkjenne Kristus i den som sulter og tørster tas ut fra nattverdbønnen og flyttes til bønnen etter utdelingen. Den tar dessuten oppmerksomheten bort fra det som skjer i nattverden.

Denne delen av nattverdbønnen kan formuleres slik:

Fyll oss med din Ånd så vi elsker hverandre som du - - -.

7) Det bør hete: Ta imot Herrens velsignelse. Ikke salutatio eller halleluja-lovprisning.

har og spesielt oss selv.»Ta imot oss - - «